

Nieuwsbrief - BPR Updates 2024-10

Nummer 10, 2024

Redactie: mr. drs. F.J.P. Lock en mr. M.E.A. Möhring.

INHOUDSOPGAVE

Procederen algemeen

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1367](#) 04-10-2024

Schorsing na verandering van persoonlijke staat (bewind).

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1434](#) 11-10-2024

Omgang met verzoek om een mondelinge behandeling.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1474](#) 18-10-2024

Artikel 10:8 BW en internationale of communautaire regelingen.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1476](#) 18-10-2024

Onverwijld verstrekking proces-verbaal.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1553](#) 25-10-2024

Verzoek toelating WSNP door beschermingsbewindvoerder?

Rechtsmiddelen

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1474](#) 18-10-2024

Artikel 10:8 BW en internationale of communautaire regelingen.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1536](#) 25-10-2024

Niet-ontvankelijk cassatieberoep tussenbeschikking uit Caribisch deel Koninkrijk.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1541](#) 25-10-2024

Ontbreken spoedeisend belang in hoger beroep; taak rechter.

Verzoekschriftprocedure

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1370](#) 04-10-2024

Belanghebbende bij vaststelling vaderschap.

RECHTSPRAAK

**Niet-ontvankelijk cassatieberoep tussenbeschikking uit
Caribisch deel Koninkrijk.*****Niet-ontvankelijk cassatieberoep tegen tussenbeschikking.
Toepassing artikel 401a en 426 lid 4 Rv op cassatieberoep in
burgerlijke zaak uit Caribisch deel Koninkrijk.***

De Hoge Raad neemt ten aanzien van burgerlijke en strafzaken in Aruba, Curaçao en Sint Maarten en in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba, voor zover in deze Rijkswet niet anders is bepaald, in overeenkomstige gevallen, op overeenkomstige wijze en met overeenkomstige rechtsgevolgen als ten aanzien van burgerlijke en strafzaken in het Europese deel van het Koninkrijk, kennis van een beroep in cassatie (zie art. 1 lid 1 Rijkswet rechtsmacht Hoge Raad voor Aruba, Curaçao, Sint Maarten en voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba).

Dit betekent onder meer dat de artikelen 401a en 426 lid 4 Rv van toepassing zijn op een cassatieberoep in een burgerlijke zaak uit het Caribische deel van het Koninkrijk.

De beschikking van het gerecht is een tussenbeschikking. In die beschikking is namelijk niet door een uitdrukkelijk dictum voor enig deel van het verzochte een einde gemaakt aan het geding. Het hof heeft deze beschikking bevestigd. Daarom is de beschikking van het hof ook een tussenbeschikking. Cassatieberoep tegen de tussenbeschikking kan alleen tegelijk met het cassatieberoep tegen de eindbeschikking worden ingesteld (art. 426 lid 4 Rv in samenhang met art. 401a lid 2 Rv), nu het hof niet anders heeft bepaald en ook geen van de andere uitzonderingen van toepassing is. Dat het hof toestemming heeft verleend om hoger beroep in te stellen tegen de beschikking van het gerecht, is daarbij niet voldoende voor ontvankelijkheid van het cassatieberoep. Het cassatieberoep is daarom niet-ontvankelijk

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-10-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1536

Zaaknummer: 24/02988

Rechters: M.J. Kroeze, F.J.P. Lock en S.J. Schaafsma

Advocaten: N.C. van Steijn

Wetsartikelen: 426 lid 4 Rv, 401a lid 2 Rv en 1 lid 1 Rijkswet rechtsmacht Hoge Raad

RECHTSPRAAK

Artikel 10:8 BW en internationale of communautaire regelingen.

De rechter moet eerst onderzoeken of een internationale of communautaire regeling van toepassing is. Als dat zo is, kan de rechter artikel 10:8 BW alleen van toepassing verklaren voor zover dat in het concrete geval verenigbaar is met de toepasselijke internationale of communautaire regeling.

Het verzoek van de vrouw tot afgifte van de bruidsgave was door de rechtbank afgewezen. Er bestond om die reden voor de man geen noodzaak om incidenteel te appelleren. Het stond de man vrij om in hoger beroep een nieuw verweer aan te voeren. De klacht dat het hof gebonden was aan het oordeel van de rechtbank dat het verzoek naar Iraans recht moet worden beoordeeld (nu daartegen niet was gegriefd en de devolutieve werking toepassing mist omdat in eerste aanleg niet was aangevoerd dat Nederlands recht van toepassing is), faalt dan ook.

Artikel 10:8 lid 1 BW bepaalt dat het recht dat is aangewezen bij een wettelijke regel die berust op een veronderstelde nauwe band met dat recht, bij uitzondering buiten toepassing blijft. Namelijk als – gelet op alle omstandigheden van het geval – de in die regel veronderstelde nauwe band slechts in zeer geringe mate bestaat, en met een ander recht een veel nauwere band bestaat. Dat andere recht wordt dan toegepast.

De in Boek 10 BW opgenomen regels van internationaal privaatrecht laten de werking van voor Nederland bindende internationale en communautaire regels onverlet (art. 10:1 BW). De rechter moet dus eerst onderzoeken of een dergelijke internationale of communautaire regeling van toepassing is. Als dat zo is, kan de rechter artikel 10:8 BW alleen van toepassing verklaren voor zover dat in het concrete geval verenigbaar is met de toepasselijke internationale of communautaire regeling.

Het hof is in dit geval ervan uitgegaan dat de toewijsbaarheid van het verzoek van de vrouw in beginsel naar Iraans recht moet worden beoordeeld. Het hof heeft echter ten onrechte niet onderzocht uit welke conflictregel dat voortvloeit en dus ook niet of op de vraag naar welk

recht de aanspraak tot betaling van een bruidsgave moet worden beoordeeld een internationale of communautaire regeling van toepassing is.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 18-10-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1474

Zaaknummer: 23/02858

Rechters: T.H. Tanja-van den Broek, S.J. Schaafsma en K. Teuben

Advocaten: H.J.W. Alt en N.C. van Stein

Wetsartikelen: 10:8 BW

RECHTSPRAAK

Onverwijld verstrekking proces-verbaal.

Het door een partij overwegen om een rechtsmiddel in te stellen is een belang dat maakt dat op verzoek van die partij proces-verbaal moet worden opgemaakt. Dat proces-verbaal moet onverwijld worden verstrekt.

De rechter maakt van de mondelinge behandeling een proces-verbaal op als hij dit (i) ambtshalve of (ii) op verzoek van een partij die daarbij belang heeft, bepaalt (art. 90 lid 1, aanhef en onder a, Rv). De griffier verstrekt dan zo spoedig mogelijk een afschrift van het proces-verbaal aan de eiser en de in het geding verschenen gedaagde (art. 90 lid 6 Rv).

Deze regels strekken er onder meer toe dat een partij de inhoud van een proces-verbaal kan betrekken bij haar beslissing of, en zo ja op welke gronden, zij een rechtsmiddel zal instellen. Een partij die verzoekt om afgifte van een proces-verbaal omdat zij overweegt een rechtsmiddel in te stellen, moet dan ook geacht worden bij het opmaken van het proces-verbaal belang te hebben, en heeft er recht op dat het proces-verbaal zo spoedig mogelijk wordt verstrekt. Aan zo'n verzoek moet dan ook onverwijld worden voldaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 18-10-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1476

Zaaknummer: 23/03850

Rechters: M.J. Kroeze, C.E. du Perron, F.J.P. Lock, G.C. Makkink en K. Teuben

Advocaten: J.H.M. van Swaaij, F.E. Vermeulen en B.F.L.M. Schim

Wetsartikelen: 90 Rv

RECHTSPRAAK

Omgang met verzoek om een mondelinge behandeling.***Ten onrechte niet kenbaar beslist op het verzoek om een mondelinge behandeling.***

Het hof heeft een onbegrijpelijk oordeel gegeven door te oordelen dat alle partijen arrest hebben gevraagd. Uit de gang van zaken op de rol blijkt niet dat eiseres op enig moment arrest heeft gevraagd.

Eiseres heeft op de rol juist om een mondelinge behandeling gevraagd. Het hof heeft niet kenbaar op dit verzoek beslist. Dat geeft blijk van een onjuiste rechtsopvatting.

Artikel 87 lid 8 Rv bepaalt namelijk dat als geen mondelinge behandeling heeft plaatsgevonden, de rechter voordat hij over de zaak beslist aan partijen desverlangd de gelegenheid biedt hun standpunt mondeling uiteen te zetten. Op grond van artikel 353 lid 1 Rv is artikel 87 Rv ook van toepassing in hoger beroep. Volgens vaste rechtspraak mag een verzoek om een mondelinge behandeling slechts in zeer uitzonderlijke omstandigheden worden afgewezen. Voor dat laatste is noodzakelijk dat van de zijde van de wederpartij klemmende redenen worden aangevoerd tegen toewijzing van het verzoek of dat toewijzing van het verzoek strijdig zou zijn met de eisen van een goede procesorde. In elk van deze beide gevallen zal de rechter de redenen voor de afwijzing van het verzoek uitdrukkelijk moeten vermelden en zijn beslissing daaromtrent deugdelijk moeten motiveren.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-10-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1434

Zaaknummer: 23/01916

Rechters: M.J. Kroeze, T.H. Tanja-van den Broek, H.M. Wattendorff, S.J. Schaafsma en K. Teuben

Advocaten: R.P. Streng en F.E. Vermeulen

Wetsartikelen: 87 lid 8 Rv

RECHTSPRAAK

Belanghebbende bij vaststelling vaderschap.

De belanghebbenden bij een verzoek tot vaststelling vaderschap, zijn de moeder, het kind en degene van wie verzocht wordt het ouderschap vast te stellen. Personen buiten deze kring zijn niet aan te merken als belanghebbende.

De door artikel 798 lid 1 Rv bestreken kring van belanghebbenden kan in zaken van personen- en familierecht niet in algemene zin worden afgebakend. Welke betrokkene als belanghebbende moet worden aangemerkt, wordt bepaald door het onderwerp van de aan de rechter voorgelegde zaak en door de rechten en verplichtingen waarop betrokkene zich beroept. Alleen als het onderwerp van de zaak ertoe kan leiden dat de rechten of verplichtingen waar betrokkene zich op beroept, rechtstreeks door de rechterlijke beslissing worden geraakt, is die betrokkene in die zaak belanghebbende in de zin van artikel 798 lid 1 Rv.

In deze zaak gaat het om de vaststelling van het vaderschap van de man ten aanzien van de zoon en daarmee de vestiging van een afstammingsrelatie tussen de man en de zoon. De kring van personen die een daartoe strekkend verzoek kunnen doen, is in artikel 1:207 lid 1 BW beperkt tot de moeder en het kind. De kring van personen die geacht kunnen worden rechtstreeks bij de vaststelling van het ouderschap te zijn betrokken, beperkt zich tot de moeder, het kind en degene van wie verzocht wordt het ouderschap vast te stellen. Buiten deze kring vallende personen zijn niet aan te merken als belanghebbenden in de zin van artikel 798 lid 1 Rv. De vrouw (niet de moeder, maar de echtgenote en enig erfgenaam van de overleden man) behoort niet tot deze kring. De omstandigheid dat de vrouw als gevolg van de vaststelling van het vaderschap van de man ten aanzien van de zoon wordt geraakt in haar vermogensrechtelijke belang als erfgenaam van de man leidt niet tot een ander oordeel.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 04-10-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1370

Zaaknummer: 23/04521

Rechters: M.J. Kroeze, T.H. Tanja-van den Broek, H.M. Wattendorff, S.J. Schaafsma en K. Teuben

Advocaten: J.H.M. van Swaaij en J.P. van den Berg

Wetsartikelen: 798 lid 1 Rv

RECHTSPRAAK

Schorsing na verandering van persoonlijke staat (bewind).***Verandering van persoonlijke staat van een partij doordat de partij onder bewind is gesteld. Schorsing van het geding.***

In de cassatieprocedure is door eisers de schorsing van het geding ingeworpen op de grond dat zij, kort gezegd, onder bewind zijn gesteld, en daarmee sprake is van een verandering van de persoonlijke staat van een partij (art. 225 lid 1, aanhef en onder b, Rv).

Tijdens het bewind vertegenwoordigt de bewindvoerder bij de vervulling van zijn taak de rechthebbende in en buiten rechte. Of de rechthebbende in een procedure bevoegd is zelf als formele procespartij op te treden, hangt ervan af of het voeren van die procedure tot de taak van de bewindvoerder hoort. Tot de taak van de bewindvoerder horen alle handelingen die aan een goed bewind bijdragen, waaronder handelingen die kunnen bijdragen aan het stabiliseren van de financiële situatie van rechthebbende (art. 1:441 lid 1 BW).

Wanneer gedurende een procedure een bewind wordt ingesteld over één of meer goederen van een procespartij en het voeren van die procedure tot de taak van de bewindvoerder behoort, is sprake van een verandering van de persoonlijke staat van die partij, als bedoeld in artikel 225 lid 1, aanhef en onder b, Rv. Zowel de bewindvoerder als de partij over wier goederen het bewind is ingesteld, kan deze grond voor schorsing van het geding invoeren.

In dit geval is terecht de schorsing ingeroepen. De Hoge Raad verstaat daarom dat het geding geschorst is.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 04-10-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1367

Zaaknummer: 23/02777

Rechters: F.J.P. Lock, A.E.B. ter Heide, F.R. Salomons, G.C. Makkink en K. Teuben

Advocaten: C.S.G. Janssens en J.H.M. van Swaaij

Wetsartikelen: 225 lid 1, aanhef en onder b, Rv en 1:441 BW

RECHTSPRAAK

Verzoek toelating WSNP door beschermingsbewindvoerder?

De beschermingsbewindvoerder kan niet voor de rechthebbende toelating tot de schuldsaneringsregeling verzoeken.

Indiening van een verzoek om toepassing van de schuldsaneringsregeling kan niet worden beschouwd als een daad van beheer over de onder bewind staande goederen waartoe de beschermingsbewindvoerder bij uitsluiting bevoegd is (art. 1:438 lid 1 BW). Het is ook geen daad van beschikking over de onder bewind staande goederen die de schuldenaar slechts met medewerking van de bewindvoerder kan verrichten (art. 1:348 lid 2 BW). Het indienen van een verzoek om toepassing van de schuldsaneringsregeling behoort dan ook niet tot de in artikel 1:441 BW bedoelde taak van de beschermingsbewindvoerder. De beschermingsbewindvoerder vertegenwoordigt de schuldenaar dus niet in rechte bij de indiening van zo'n verzoek. De beschermingsbewindvoerder kan dan ook niet voor de rechthebbende toelating tot de schuldsaneringsregeling verzoeken.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-10-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1553

Zaaknummer: 24/01313

Rechters: T.H. Tanja-van den Broek, H.M. Wattendorff, A.E.B. ter Heide, S.J. Schaafsma en K. Teuben

Advocaten: R.J. ter Rele

Wetsartikelen: 1:441 BW

RECHTSPRAAK

Ontbreken spoedeisend belang in hoger beroep; taak rechter.

Op het moment dat het hof tot de slotsom komt dat op het moment van de beslissing in hoger beroep in het kort geding geen spoedeisend belang bestaat, moet het hof nog steeds beoordelen of op het moment van de uitspraak in eerste aanleg wél spoedeisend belang bestond. Als het hof tot de slotsom komt dat dit het geval is, moet hij de toewijzing van de vordering in stand laten voor wat betreft de periode tot de uitspraak in hoger beroep.

Ditzelfde geldt in een verzetprocedure.

Als de voorzieningenrechter in kort geding een vordering heeft toegewezen en het hoger beroep zich (mede) richt tegen die veroordeling, moet de rechter in hoger beroep ambtshalve beoordelen of ten tijde van de beslissing in hoger beroep bij de toegewezen vordering nog spoedeisend belang bestaat. Als de rechter in hoger beroep tot het oordeel komt dat het spoedeisend belang bij de vordering ten tijde van de beslissing in hoger beroep ontbreekt, zal de rechter die vordering moeten afwijzen.

Voor de periode tot aan de uitspraak in hoger beroep, geldt dan het volgende. Dat ten tijde van de beslissing in hoger beroep het spoedeisend belang bij de in eerste aanleg toegewezen vordering ontbreekt, betekent niet steeds dat het vonnis in eerste aanleg niet juist was. Dit kan, als bijvoorbeeld aan een veroordeling dwangsommen zijn verbonden, betekenen dat de veroordeelde partij in de periode tussen de uitspraak van de voorzieningenrechter en de beslissing in hoger beroep dwangsommen heeft verbeurd.

Om die reden moet het hof in zo'n geval beoordelen of de toewijzing van de vordering met dwangsomveroordeling in eerste aanleg terecht was. Het hof moet dan wel blijven binnen de omvang van het hoger beroep en het door de grieven ontsloten gebied. Verder moet het hof die beoordeling uitvoeren naar de toestand zoals die zich voordoet ten tijde van de beslissing in hoger beroep, met dien verstande dat het vereiste van spoedeisend belang ten tijde van de

beslissing in eerste aanleg moet worden beoordeeld naar de toestand van toen. Voor zover in hoger beroep geen grief is gericht tegen het oordeel van de voorzieningenrechter dat ten tijde van diens beslissing bij de vordering spoedeisend belang bestond, moet de rechter in hoger beroep dat oordeel eerbiedigen.

Als de rechter in hoger beroep binnen dit beoordelingskader tot het oordeel komt dat de toewijzing van de vordering met dwangsomveroordeling in stand moet blijven, dan moet hij aldus beslissen wat betreft de periode tot de uitspraak in hoger beroep.

Het voorgaande geldt ook voor de voorzieningenrechter die oordeelt op een verzet tegen een in kort geding gewezen verstekvonnis en tot het oordeel komt dat het spoedeisend belang bij de vordering ten tijde van de beslissing op het verzet ontbreekt. Wel is het zo dat de verzetprocedure een voortzetting is van dezelfde instantie en geen grievenstelsel kent. De rechter zal in de verzetprocedure in dat geval daarom ambtshalve moeten beoordelen of ten tijde van het verstekvonnis spoedeisend belang bestond bij de vordering.

In dit geval is hoger beroep ingesteld van een verzetvonnis waarin de voorzieningenrechter het verstekvonnis waarin vorderingen versterkt met een dwangsomveroordeling zijn toegewezen, heeft bekrachtigd. Het hof heeft het verzetvonnis en het verstekvonnis vernietigd voor zover daarbij vorderingen, versterkt met een dwangsomveroordeling, waren toegewezen. Het hof heeft geoordeeld dat ten tijde van het verzetvonnis geen voldoende spoedeisend belang meer bestond bij de door de voorzieningenrechter toegewezen vorderingen. Het heeft evenwel ten onrechte niet beoordeeld of de toewijzing van de vorderingen in het verstekvonnis in stand moet blijven.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-10-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1541

Zaaknummer: 23/02578

Rechters: M.V. Polak, C.E. du Perron, H.M. Wattendorff, F.J.P. Lock en A.E.B. ter Heide

Advocaten: S.M. Kingma, B.I. Kraaijoel en mr. drs. T.E. Booms

Wetsartikelen: